

TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT TANTERV A GIMNÁZIUM 11. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA ÁLTALÁNOS TANTERVŰ ÉVFOLYAMOK RÉSZÉRE

A tantárgy óraterve

	11. évfolyam		12. évfolyam	
	óraszámok		óraszámok	
	heti	éves	heti	éves
történelem emelt óraszámú tanuló-csoportok	1	36	-	-
egyéb tantervű tanuló-csoportok	-	-	1	30

A technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának céljai

A társadalom alapegysége a család. A jól működő család megfelelő szellemi és erkölcsi alapokon nyugszik, de hatékonyá csak akkor válik annak működése, ha ezeknek a szellemi és erkölcsi alapelveknek a megvalósulásához szükséges gyakorlat is ki tud alakulni. A technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának alapcélja az, hogy megismertesse a család jó működéséhez szükséges értékelvű gyakorlati ismereteket, és hozzásegítsen a későbbiekben egy működőképes értékelvű gyakorlat kialakításához.

A tárgy tanításának célja, hogy elősegítse az önálló, felelősségteljes, önfejlesztésre képes, a családi életre alkalmas egyén kibontakozását. Továbbá segítse a kulturált beilleszkedést a mindennapi életbe, a társadalmi együttélés szabályait követő hozzáállás kialakulását, valamint társadalmi, technikai kérdésekben az alapvető tájékozottságot. Fontos, hogy a megszerzett elméleti ismereteiket a mindennapok gyakorlatába tudják kamatoztatni, problémamegoldó módon gondolkodjanak és cselekedjenek. A szemléletformálás változatos tartalommal és sokféle módszerrel valósítható meg, fontos a helyi adottságokhoz, elvárásokhoz való illesztés, a személyi és tárgyi feltételekhez való igazítás.

A Család, otthon, háztartás tematikai egység fő célja a bibliai értékeken nyugvó, keresztényi családmodell bemutatása, a családban felmerülő problémák azonosítása, az egyéni és társadalmi szükségletek összefüggéseinek feltárása. A házasság céljainak és felelősségének tudatosítása, úgy, hogy a gyermekvállalás és a gyermeknevelés kérdéseiben igyekeznek támpontokat adni, így szolgálva a majdani családalapítást. Napjainkban hangsúlyosan halaszthatatlan megoldásra váró kérdés a gondozás feladatainak és felelősségének megosztása a családban és környezetünkben, a gyermek-, fogyatékos- és idősgondozás, valamint betegápolási munkák ellátása a kötelezettségeknek és kötelességeknek megfelelően. Gazdálkodni nemcsak az anyagi javainkkal (háztartási jövedelmek) kell, hanem a fizikai, lelki, szellemi energiáinkkal és az időnkkel is, ezért igen fontos a szabadidő hasznos eltöltésére, az aktív és passzív pihenésre nevelés. Fontos ezen túlmenően rámutatni és ösztönzőleg hatni a fiatalok-

ra, hogy a szabadidő alkalmas lehet az önkéntesség gyakorlására (különbéle karitatív tevékenységek, rászorulóknak segítése, környezetük alakítása).

Újabb kiemelt fejlesztési cél a környezettudatosságra, takarékosagra, tudatos fogyasztói magatartásra nevelés, a fenntarthatóság elvének követése. Az alapvető pénzügyi és gazdasági ismeretek mellett a vásárlói és fogyasztói érdekvédelem érvényesítésével, valamint a hivatali ügyintézésrel is meg kell ismerkedniük a tanulóknak. A Közlekedési ismeretek tematikai egység célja a közlekedési helyzetekben követendő etikus magatartás, a magabiztos tájékozódás. Emellett a közlekedés rendszer-jellegét, környezeti és társadalmi hatásait is vizsgálja. Az Életpálya-tervezés témakörben a továbbtanulásnak és a munkába állásnak gyakorlati kérdései kerülnek előtérbe, s az ezekhez szükséges kompetenciák fejlesztését helyezzük előtérbe. Ezzel egyfelől a tanulás világából a munkavállalói létbe való átlépést kívánja megalapozni, másfelől az élet munkavállalással kapcsolatos körülményeire is igyekszik felkészíteni.

Részletes tanterv

11. évfolyam

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Óra-keret 22 óra
Előzetes tudás	<p>Tapasztalat, illetve saját vélemény megfogalmazása a család és a környezet életmódjáról.</p> <p>Az egészség és a környezet ügye iránti személyes felelősség elismerése és vállalása.</p> <p>A háztartásban elvégzendő mindennapi munkák ismerete.</p> <p>Előzetes tapasztalat és ismeretek a családi munkamegosztásról, az időbeosztásról.</p> <p>Közművek és szolgáltatások ismerete.</p> <p>Takarékossági lehetőségek ismerete.</p> <p>Egészség fogalma. Az egészséges életmód elemei.</p> <p>Családtagok és példaképek karitatív munkatevékenységeinek ismerete.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Kulturált véleménynyilvánítás, vita, meggyőzés eszközeinek ismerete.</p> <p>Öntudatos, határozott, magabiztos, nem én-központú, de mások érdekeit is szem előtt tartó személyiség alakítása.</p> <p>Az egészséges családi élet és a gyermekvállalás iránti nyitottság kialakítása, illetve erősítése.</p> <p>A gyermekvállalással és a gyermekneveléssel kapcsolatos tájékozottság növelése. A gyermeknevelési problémák objektív, felnőtt módra történő értékelése képességének fejlesztése.</p> <p>Előrelátó pénzügyi tervezés képességének és gyakorlatának kialakítása.</p> <p>Az anyagi és humán erőforrások gazdaságos működtetéséhez szükséges képességek és tájékozottság kialakítása.</p> <p>Takarékos, önkorlátozó, tudatos fogyasztói magatartás kialakítása.</p> <p>Alapvető jártasság kialakítása a fogyasztóvédelem lehetőségeiben és eszközeiben.</p> <p>Az egészség- és környezettudatos attitűd megszilárdítása.</p> <p>Tapasztalatok bővítése a környezetünkben élők tevékenységével, azok köl-</p>	

	<p>csönhatásaival összefüggő egészség- és környezetkárosító hatások, veszélyek azonosítása, elemzése, a megelőzés és a kármentesítés lehetőségeinek felmérése, alkalmazása terén.</p> <p>A karitatív tevékenységek iránti elköteleződés kialakítása.</p> <p>Felelős, öngondoskodó attitűd kialakítása.</p> <p>A pénzkezelés és a hivatali ügyek intézésében szerzett jártasság kialakítása.</p>
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>1.1. Családi élet</p> <p>A keresztény, bibliai értékrendre épülő család, és szerepe a társadalomban. A családtagok helye és szerepe a családban.</p> <p>A házasság (a párválasztás szempontjai, a házasság jelentősége, a házastársi kapcsolat ápolása, házastársi hűség, szeretet, egység konfliktuskezelés). Jól működő házasságok bemutatása.</p> <p>Gyermekvállalás (a gyermekvállalás felelőssége az egyén és társadalom szempontjából, kötelezettségek, lehetőségek, örömök és megpróbáltatások).</p> <p>Gyermekvállalással járó jogok (szülési szabadság, GYES, GYED, családi pótlék, családi adókedvezmény, segélyek).</p> <p>Gyermeknevelés (a gyermeknevelés céljai, módszerei, eszközei, a családtagok és az iskola szerepe a gyermeknevelésben).</p> <p>A családi közösség formálása (közös programok, beszélgetések, közös étkezések).</p> <p>A család lelki egészsége (krízishelyzetek orvoslása). A szükségben levő családoknak nyújtandó segítség, támogatás lehetőségei (egyház, intézmények, szervezetek).</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Családformák a mai világban.</p> <p>Jogok és kötelességek, az alapvető emberi jogok, a gyermekek jogai.</p> <p>Pénzügyintézetek és tevékenységük (betétgyűjtés, hitelezés, kamat, tőke, árfolyam).</p> <p>Családi bevételek, családi kiadások.</p> <p>A lakossági folyószámlákhoz kapcsolódó banki tevékenységek.</p> <p><i>Osztályfőnöki óra:</i> családi hagyományok, közösségépítés, normák.</p>
<p>1.2. A háztartás, mint gazdasági formáció</p> <p>A család és háztartás működtetésének ismertető jegyei (háztartási munkafajták, családi munkamegosztás, munkaszervezés, a biológiai ritmus, a pihenés formái, szolgáltatások igénybevétele, időbeosztás, munkaterv készítése: napi, heti, havi házimunkák).</p> <p>A háztartási jövedelmek. A háztartás költségvetése (bevételek, kiadások). A pénzbeosztás különböző életszakaszokban.</p> <p>Közüzemi számlák megismerése.</p> <p>Takarékossági formák, tervek. Az energiafogyasztás mérséklésének lehetőségei (energiatakarékos technológiák, energiatakarékos életmód, megújuló energiaforrások bevonása a háztartás energiaellátásába).</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> az emberi test működése, betegségek.</p> <p><i>Informatika:</i> információk gyűjtése, tárolása, feldolgozása, az e-ügyintézés lehetőségei.</p> <p><i>Földrajz:</i> energiatermelés.</p>
<p>1.3. Korszerű pénzkezelés, pénzügyi ismeretek</p> <p>A pénz funkciói, valuta-deviza, árfolyam-rendszer, bankjegyszeret.</p> <p>A bankrendszer-MNB. A jegybank feladatai, fiskális és monetáris politika eszközei. A kereskedelmi bankok-bankszámlanyitás, bankkártya (típusai) igénylés és használat. Teendők elveszett, elloptott bankkártya esetén.</p>	<p><i>Fizika:</i> energia, energia-termelés.</p>

<p>Befektetési formák: értékpapírok (kötvény, részvény, államkötvények) és befektetési alapok.</p> <p>Hitelek: a hitelek fajtái, a hitelfelvétel lehetőségei, feltételei és kockázatai.</p> <p>Pénzügyi fogyasztóvédelem.</p> <p>Bankhasználati ismeretek (hogyan válasszunk bankot, szolgáltatást, mire ügyeljünk, mit számoljunk, ellenőrizzünk).</p> <p>Tőzsde: működése, brókercégek, részvényvásárlási lehetőségek, tőzsdei ügyletek.</p> <p>Alapvető biztosítási fajták, szolgáltatások (életbiztosítás, vagyonszociális, felelősségbiztosítás és utazási biztosítás).</p> <p>Nyugdíjrendszer: magán és önkéntes nyugdíjpénztárak.</p>	<p><i>Matematika:</i> számolási algoritmusok, becslés, kerekítés, mértékváltás, százalék és kamatszámítás, grafikonok, statisztikai adatok jegyzése, rendezése, ábrázolása.</p> <p><i>Kémia:</i> oldószerek, savak, lúgok, veszélyes anyagok, pH-érték.</p>
<p>1.4. Környezet- és egészségkultúra</p> <p>A magyar nép egészségi állapota (jelenségek, okok és következmények, egyéni és társadalmi felelősség).</p> <p>Egészségvédelem (egészségünk megőrzése, szűrővizsgálatok, orvosi ellátás igénybevétele, gyógyszerfogyasztási szokások, házi patika összeállítása).</p> <p>Higiénia. Lehetőség szerint szakembert is bevonni.</p> <p>Öltözködéskultúra (divatok, mértéktartó, alkalomhoz illő öltözködés, a ruházat gondozása).</p> <p>Egészséges táplálkozás (tudatos ételválasztás, egészséges élelmiszerek, élelmiszer-biztonság, élelmiszerbiztonság, az élelmiszerek kezelésének és tárolásának szabályai, étrend-kiegészítők és élelmiszer-adalékanyagok előnyei, hátrányai). A téma feldolgozásánál szakember bevonása ajánlott.</p> <p>A rendszeres testmozgás jelentősége.</p> <p>Környezetjog (állatvédelem, természetvédelem, környezetvédelem).</p>	<p><i>Etika:</i> Kapcsolatok, egyén és közösség, magánélet és közélet.</p> <p>Törvények.</p> <p>A társadalmi együttélés közös normái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szövegalkotás, hivatalos stílus.</p> <p><i>Mozgóképesség és médiaismeret; vizuális kultúra:</i> reklámok.</p>
<p>1.5. Életminőség</p> <p>A nélkülözők, szűkös anyagi körülmények között élők, a támogatásra szorulókat gyámolítása, közreműködés életminőségük jobbá tételében.</p> <p>A fogyatékos fogalma, fajtái, következményei.</p> <p>A fogyatékkal élők jogai és lehetőségei.</p> <p>A fogyatékkal élők hivatali és önkéntes segítése. Önkéntesség lehetőségei.</p>	
<p>1.6. Öngondoskodás</p> <p>Felelős viszonyulás a jövőhöz (kockázatok és ezek kezelése, a valódi, saját akaratból történő öngondoskodás céljai, formái, lehetőségei, ezzel kapcsolatos számítások). A pénzügyi ismereteken belül biztosítások és a nyugdíjrendszer lehetőségeit bővebben kifejtjük.</p>	
<p>1.7. Tudatos fogyasztói magatartás</p> <p>A média és a reklámok befolyásoló szerepe a termékválasztásban. Tisztességtelen, megtévesztő reklámok és kereskedelmi gyakorlatok.</p> <p>Környezet- és egészségtudatos fogyasztói magatartás.</p> <p>Tudatos vásárlás (pénz- és energiatakarékosság, előre átgondolt vásárlás, egészséges, környezetbarát anyagokból és környezetkímélő technológiával készült, megfelelő csomagolású, magyar, illetve helyi termékek, továbbá a</p>	

<p>méltányos kereskedelem előnyben részesítése).</p> <p>Az internetes vásárlás lehetőségei, előnyei és hátrányai.</p> <p>Védjegyek, eredetvédelem. A termékhamisítás veszélyei, társadalmi kockázata.</p> <p>Fogyasztóvédelem. Utazási szerződések, távollévők között kötött szerződések.</p> <p>Szavatosság, jótállás és az ezzel kapcsolatos fogyasztói jogok és lehetőségek (javítás, kicserélés, vételár-leszállítás, vételár-visszatérítés).</p> <p>Panaszügyintézés - a panasztétel lehetséges módjai (szolgáltatókra háruló válaszadási kötelezettség, fogyasztóvédelmi hatósághoz való fordulás), békéltető testületek.</p>	
<p>1.8. Hivatali ügyintézés</p> <p>A legfontosabb hivatalok (polgármesteri hivatal, adó- és vámhivatal, posta, kormányhivatal) és az ügyintézés lehetőségei.</p> <p>Internetes ügyintézés, információszerezés.</p>	
<p>Kulcsfogalmak</p>	<p>Életmód, életvitel, házasság, várandósgondozás, csecsemőgondozás, költségvetés, jövedelem, bevétel, kiadás, megtakarítás, szolgáltatás, közüzemi díj, fogyasztóvédelem, jótállás, szavatosság, reklám, piac, marketing, élelmiszer-biztonság, higiéné, testápolás, háztartási vegyszer, veszélyes anyag, használati utasítás, egészség, betegség, járvány, lappangási idő, betegség, tünet, betegápolás, egészségkárosító hatás, stressz, szenvedély- és kedélybetegség, karitatív munka, fogyatékossgal élők, önkéntesség, digitális ügyfélkapu, internetes vásárlás, pénzügyi tranzakció, ügyfélszolgálat, biztosítás, bank, öngondoskodás.</p>

Tematikai egység	2. Közlekedés	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A település közlekedési viszonyairól nyert tapasztalatok. Véleménynyilvánítás a közlekedési infrastruktúráról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önálló megfigyelés, adatgyűjtés, rendszerezés. Személyes életvitelt befolyásoló tényezők vizsgálata, értékelése. Magabiztos tájékozódás kialakítása. Udváriasság, előzékenység gyakorlása. Döntéshozatali képesség fejlesztése gazdaságossági számítások alapján.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>2.1. Közlekedési rendszerek</p> <p>Adott település közlekedési rendszere, a közlekedési infrastruktúra és a lakosság életmódjának, a terület gazdasági lehetőségeinek összefüggései.</p>	<p><i>Földrajz:</i> települési struktúra, közlekedési rendszerek, energiaforrások, energiahordozók, légkör, klímaváltozás.</p> <p><i>Kémia:</i> energiaforrások, légszennyezés, szmog, savas eső, ózonlyuk.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i></p>	
<p>2.2. A közlekedési viszonyok társadalmi hatásai</p> <p>A közlekedési viszonyok társadalmi hatásai (a település közlekedési viszonyainak hatása a személyes életvitelre, a tömegközlekedési lehetőségek társadalmi hatásai).</p>		
<p>2.3. A közlekedés környezeti hatásai</p> <p>A különböző közlekedési eszközök és közlekedési módok energiaigénye. A közlekedésből eredő levegőszennyezés. Az energiaigény és a levegő-</p>		

szennyezés mérséklésének lehetőségei (alacsony fogyasztású, illetve alternatív energiaforrású közlekedési eszközök, környezettudatos közlekedés).	klímaváltozás, környezet-tudatosság, természet-védelem, fenntarthatóság.
2.4. Közlekedéskultúra Közlekedési kultúra (udvarias, biztonságos közlekedés, szabálykövetés, biztonság, baleset-megelőzés, előzékenység).	
Kulcsfogalmak	Közlekedési rendszer, járműpark, járatsűrűség, menetrend, károsanyag-kibocsátás, környezetvédelmi vizsgálat.

Tematikai egység	3. Életpálya-tervezés, munkavállalás, felnőttkori tanulási lehetőségek, közösségi szerepek	Óra-keret 7 óra
Előzetes tudás	Elektronikus kommunikációs gyakorlottság. Önismeret (személyes erősségek, gyengeségek, tanulási képességek, ambíciók).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyes életpálya-lehetőségeket meghatározó objektív és szubjektív tényezők felismerése és reális értékelése, a tervezett pálya jellemzőinek helyes megítélése. Véleményalkotás tipikus életpályákról, életpályamintákról, összevetésük a saját életpálya-tervekkel. Kitartó, fegyelmezett munka, a munkamagatartásban megnyilvánuló céltudatosság erősítése. Reális önértékelésen alapuló pályaválasztás, a tervezett életpálya jellemzőinek számbavétele és összevetése a személyes elképzelésekkel. A folyamatos egyéni művelődés, szakmai továbbfejlődés fontosságának, az egész életen át tartó tanulásnak (LLL) az elfogadása és érvényesítése. Az önkéntes munka lehetőségeinek és jelentőségének a megismertetése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
3.1. Személyes adottságok és az objektív lehetőségek A személyes ambíciók, képességek, objektív lehetőségek komplex mérlegelése, a saját életpályára vonatkozó döntések meghozatala. Az életpálya tervezésekor mérlegelendő körülményekről, tényezőkről szóló adatok, információk gyűjtése (pl. tanulási idő hossza, tandíj, kereseti, munkapiaci adottságok). Különböző megélhetési lehetőségek összehasonlítása, feltételek, körülmények, kockázati tényezők, ezek hatása az életminőségre. Előnyök és hátrányok vizsgálata.	<i>Osztályfőnöki óra:</i> pályairányítás, pályaalkalmasság, egyéni tanulási módszerek, önismereti tesztek, vizsgálatok. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Jogok és kötelességek. Munkahely és munkavállalói szerep. <i>Informatika:</i> adatgyűjtés az internetről. <i>Etika:</i> korunk kihívásai, a	
3.2. Továbbtanulás A szakmatanulási, illetve a felsőoktatási továbbtanulási lehetőségek, a jelentkezés, felvételi eljárás megismerése. Különböző szakmákat képviselő emberek meghívása, tevékenységüknek a bemutatása. A szakképzés és a felsőoktatás rendszerének, a szakképzettségek (szakmák), felsőoktatási kimenetek főbb jellemzői. Önképzés, távoktatás, felsőoktatási szervezési formák jellemzői.		

<p>3.3. Álláskeresés, munkavállalás, munkaviszony, munkanélküliség A tanulói, hallgatói jogviszony melletti munkavállalási feltételek és kötelezettségek. Diákmunkák: lehetőségek, személyes tapasztalatok. Munkaviszony keletkezése, megszűnése, munkavégzés. A személyes kapcsolatok és a munkamagatartás, munkakultúra szerepének felismerése az álláskeresésben és a munkahely megtartásában. A munkavállalás jogszabályi környezete, különböző munkaszervezetek, munkavégzéssel kapcsolatos jogviszonyok jellemzői, a munkaszerződés kötelező kellékei, a munkavégzésre, a munkaidőre, a próbaidőre, a szabadságra, a munkabérrre vonatkozó szabályok. Alapvető adózási formák megismertetése. Egyéni vállalkozás és gazdasági társaságok. Egyéni vállalkozások indításának jogi feltételei. Gazdasági társaságok: Bt, Kft, Rt Pozitív példaképek a munka világából, sikeres vállalkozások. Az álláskeresést segítő szervezetek, információforrások, álláskeresési technikák (önéletrajz írás), eljárások. A munkaviszony nélküli állapot lehetőségei és veszélyei, a munkanélküliséggel járó lehetőségek, jogok és kötelezettségek.</p> <p>3.4 Közösségi szerepek A tágabb közösségért (egyház, iskola, helyi közösség, település) végzett önkéntes munka lehetőségei és jelentősége; közösségi szolgálat. Katasztrófavédelmi, polgári védelmi és honvédelmi ismeretek. Meghívott előadók bevonása ajánlott. Civilszervezetek céljai, lehetőségei, jelentőségük, néhány nemzeti és nemzetközi civilszervezetek tevékenységének megismerése. Kapcsolattartás és együttműködés kezdeményezése civilszervezetekkel, munkájukba való önkéntes bekapcsolódás.</p>	tudományos és technikai haladás, a felgyorsult világhoz való alkalmazkodás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Életpálya-terv, karriercél, jövedelem, megélhetés, munkavállalás, álláskeresés, közalkalmazott, köztisztviselő, vállalkozó, munkaszerződés, munkaügyi ellátás, önéletrajz, motivációs levél, foglalkozási mobilitás, felsőoktatás, felvételi, kétciklusú, illetve egységes képzés, egész életen át tartó tanulás (LLL), munka melletti tanulás, munkavégzés tanulás mellett, felnőttképzés, közművelődés, távoktatás, egyéni tanulás, önképzés.
A fejlesztés várt eredményei	A nevelés-oktatás eredményeként olyan gyakorlati tudás megszerzése, amelynek birtokában a tanulók könnyen eligazodhatnak a mindennapi élet számos területén. Képesség kialakítása önmaguk megismerésére, a konfliktuskezelésre, a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodásra, a pozitív életszemléletre, az egészséges életvitelre és a harmonikus családi életre. Felelős gondolkodás, átgondolt döntések képességének kialakítása a pénzügyek kezelésében, a fogyasztási javak használatában, a szolgáltatások igénybevételeivel és a jövővel kapcsolatban. Mindennapokban nélkülözhetetlen életvezetési és háztartási ismeretek, „ház-

	<p>tartási praktikák” ismeretében a napi munka szakszerűbb, hatékonyabb, gazdaságosabb elvégzése.</p> <p>Az élő és a tárgyi környezet kapcsolatából, kölcsönhatásainak megfigyeléséből származó tapasztalatok felhasználása a problémamegoldások során, a tevékenységek gyakorlásakor.</p> <p>Használati utasítások értő olvasása, betartása.</p> <p>Tudatos vásárlókká válás, a fogyasztóvédelem szerepének, a vásárlók jogainak ismerete.</p> <p>A szociális érzékenység növekedése (a fogyatékkal élők és az idősek segítése).</p> <p>Karitatív tevékenységek végzése melletti elköteleződés.</p> <p>Hivatalos ügyekben érdekek képviselése, kulturált stílusú ügyintézés szolgáltatónál, ügyfélszolgálatoknál.</p> <p>A korszerű pénzkezelés lehetőségeinek és eszközeinek megismerése.</p> <p>A biztonságos, balesetmentes, udvarias közlekedés szabályainak betartása.</p> <p>Magabiztos tájékozódás közvetlen és tágabb környezetben.</p> <p>Közlekedési szabályok és a közlekedési etika alkalmazása.</p> <p>A veszélyhelyzetek felismerése, elhárítása, az elsősegélynyújtás, valamint a balesetvédelem legalapvetőbb ismereteinek alkalmazása.</p> <p>A személyes ambíciók, képességek, objektív lehetőségek komplex mérlegelése, a saját életpályára vonatkozó helyes döntések meghozatala.</p> <p>A személyes kapcsolatok és a munkamagatartás, munkakultúra szerepének felismerése az álláskeresésben és a munkahely megtartásában.</p> <p>A munka és az aktivitás iránti elkötelezettség.</p> <p>Az egész életen át tartó tanulás, a szaktudás, a műveltség fontosságának elfogadása és érvényesítése.</p>
--	--

A továbbhaladás feltételei

- A tanuló tudjon véleményt megfogalmazni, gondolatokat, ismereteket megosztani a család, a háztartás és otthon életvitelével, szükségleteivel és igényeivel kapcsolatosan.
- A tanuló legyen képes a megszerzett elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására, például a pénzügyek kezelése, a hivatali ügyintézés és a munkavállalással kapcsolatos alap dolgok területén.
- A tanuló legyen tisztában a közlekedési szabályokkal és etikával, valamint a balesetvédelem legalapvetőbb ismereteit tudja alkalmazni.